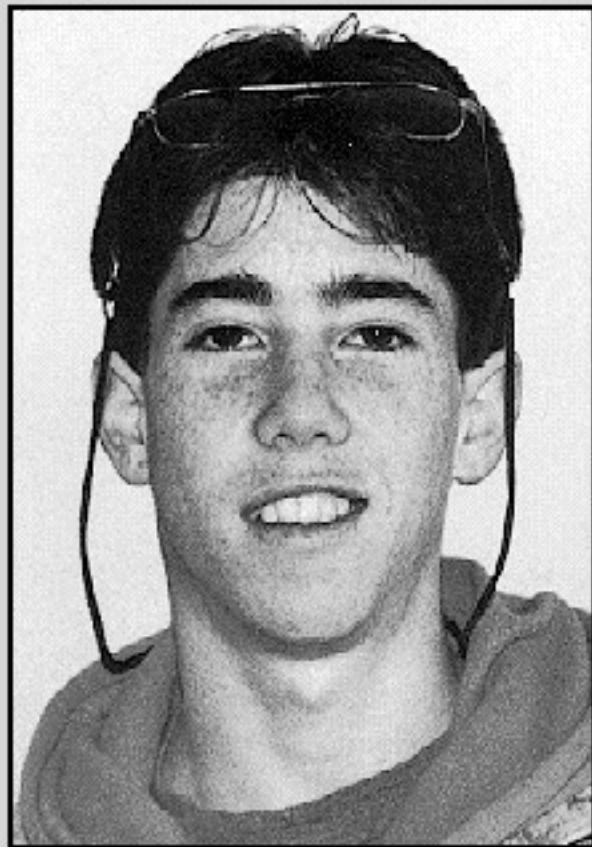

אַזכרה סאָ בר־צור ירון זי"ל

בר־צור ירון

זי"ל

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שונות בחייו

השלט באוכף בו נפל ירון, על קו התפר שבין
הר שלמה להר יהודה, בין שחור לבין לבן

והיום היינו שם, במקום הנורא מכל.
במקום בו נושקים השמים לארץ
במקום בו נוגע שחור בלבן,
במקום בו נשק המוות לחייה.

וראינו את הסלעים החשופים המפוררים מאקלים המדבר -
את סלעי היסוד השחורים ואת סלעי המשקע הלבנים.
ובדיקו במקום בו עוברים בצעד אחד חמש מאות מליון שנים
עברת אתה מן ההווה אל החדלון, מחיך הרגעיים הצעירים
אל הנצח.

הר בהר נגע...
איש באיש נגע...
יש באין נגע.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

ועברנו צעד אחר צעד את המסלול האחרון שלך בשביל העצים המתפתל, העולה ויורד על קו הרכס האפל משחור, ושמענו את נשימותיך הכבדות בריצה המהירה, וגם תחת כפות רגלינו להט ההר השחור.

האם חשת משהו תוך כדי ריצה? האם ידעת שריצה קצרה זו היא תחילתה של הדרך הארוכה אל הנצח, דרך שאין ממנה חזרה? האם הצלחת לראות לאורך השביל הצר את נוף הקדומים הבראשיתיים הנפרש לכל מלוא העין משני עבריו? האם חששת ליפול, מתוך ערפול חושים ועייפות, לתהומות האורבים משני צדיו - כשלמעשה הלכת לקראת התהום הנוראה מכל, העמוקה מכל והאפלה מכל, תהום שאין ממנה חזרה. וראינו את האוכף הקטן, ממש על קו התפר בין שחור ללבן בו טיפלת בערן, וראינו את המדרון חשוף השמש, הבוהק בלובן בו קרסת, נפלת ובו ניסו להחזיקך בחיים, להשאיר אותך איתנו, לא לאבד אותך... ולשוא...

אבא

6.8.92 דברים שנכתבו בעקבות ביקור ראשון של המשפחות

עם מפקדי היחידה וחיילי הצוות באוכף בין הר שלמה להר יהורם בו נפלו ירון וערן.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

מתוך ספר הזכרונות כתר ט/5, בגמנסיה העברית, 1988

על אי בודד: אם היו הילדים בכיתה נאלצים לחיות שבוע על אי בודד אילו שלושה דברים הם היו לוקחים איתם לשם? ירון - שלושה ליטר אולטראסול +44 של ד"ר פישר. מירה רון, מחנכת, גומיות דרקולה.

אני לא זוכר הרבה, אבל יש דבר שבדאי לא אשכח - את ירון ואייל. בשנה שעברה הם עינו את מתי אבריאל, אך מכיון שהוא נסע לשווייץ, אני צריך להחליף את מקומו של פליט המלחמה הג'ינג'י. אני מבין למה מתי נסע, לא - אני מבין למה הוא ברח. כשהגמדים נטפלים אליך

בגירים ובכיסאות - אתה אבוד. אם לא תאבד את שפיותך הגמדים יראו זאת ככשלוך חרוץ ולא יעזבו אותך. אי אפשר לבקש מהם להפסיק. אפשר ליפול על הברכיים ולהתחנן. אף אחד לא אומר שזה יעזור. לגמדים יש לב גיר.

אלדד ברין

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

בר-דוד ירון

תפקיד: כגס גלי' לחקירות מיוחדות.

(ניתן למצוא בחברת אצילים, כמטפלים

ושאר מליטריסטים...).

לכבות ניתן לזקוף מבצעים כגון - מבצע י.ג.ת!

בזמן שרת כמנהל בארצות הברית, גיק חקב סיפור בדיחה

זכרתי סיפורים עלם ונבוא, אך כלבוי, עמל ונחזר מאח.

הם מותרים ל" הרעירות תרצה מאנה אותה

"מחל חשנו ל" יב"ט".

צ"ע: האישות ולבגות - הראשונה המסתפקת בתור כלי-רכב ב... חיפושית!!!

מעשה שהיה כך היה

(אחד מיני רבים, הלא הם כתובים במחברותיהם).

שנתיים ישבו "התאומים" ירון המנומש והשובב ואייל השקט והביישן, בשולחן הראשון בצד שמאל, כאשר אייל ליד הקיר וירון סמוך למעבר. השניים שאהבו מאוד זה את זה לא חדלו מלפטפט ואני "לא עלינו" מדי פעם:

- ירון, בבקשה תפסיק כבר.

- תרצה, זה באמת לא אני - ומחיך.

- אייל, אולי אתה תפסיק לפטפט?

- תאמיני לי תרצה, זה באמת לא אני - ומחיך.

וכך חוזר הסיפור במשך כל שעורי הכימיה (5 יחידות) הן בכתה יא' והן בכיתה יב'.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

כל הנסיונות להפריד ביניהם עלו בתוהו, כי כבר למחרת הם שוב ביחד. ואני נאנחת ואומרת: מה יהיה בצבא? הרי מוכרחים שם לקבל מרות ומשמעת? והם בשלהם: אל תדאגי, יהיה בסדר.

הגיעה תקופת "לשכת הגיוס" והגיבושים לסיירות השונות ויום אחד אומר לי ירון: "אני אעדר כשבוע ימים, כי עלי להיות בגיבוש ובמבדקים לקראת הסיירת..." צחקתי ואמרתי - "איך תשתוק?" "הרי לא תחזיק מעמד והוא: "אל תדאגי, אני אצליח וכאשר אחזור אספר לך". בתום השבוע חוזר ירון קורן ובחיוך רחב אומר: "עברתי!" ואני אומרת: "לא יתכן, שתקת?" וכאן המעשה שעד היום איני יודעת אם אמת הוא או הומצא עבורי. - "נתנו לי חלוק אבן שיתאים לגודל הפה ואמרו: "כל פעם שיתחשק לך לדבר תכניס אותו לפה ואז תשתוק". "כך" אומר ירון, "הצלחתי וכמעט לא פטפפתי". הסיפור הפך לבדיחת הכתה ובכל פעם שנשמע פטפוט

סיפורים על בר-דור ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

מספסל "התאומים" הייתי אומרת: "ירון, תכניס בבקשה את האבן לפה ותשתוק!" והחבר'ה מתגלגלים מצחוק. בחופשת פסח תשנ"ב, כאשר לימדתי את קבוצת הכימיה של תלמידי יב' במחזור אחריהם, הופיעו לפתע ירון ופבלו, שלמדו יחד באותה קבוצת כימיה ושרתו באותה עת בסיירת, בחדר המורים. השמחה היתה רבה, שתינו תה ושוחחנו. אז סיפר ירון שסיים קורס חובשים ואני אומרת: "אל תשכח את עניין השתיה ותקפיד שכל החיילים ישתו במועד וירון בחיוך רחב עם העיניים המרצדות והנמשים הרבים: "בטח, סמכי עלי. אני זוכר את השיחות שלנו בכתה בנושאים אלה, ולעתים קרובות אנו צוחקים ואומרים - 'בטח תרצה כעת אומרת לתלמידיה בימי שרב - הרבו בשתיית מים - אל תשכחו גם בביה"ס וגם כשאתם עם החניכים שלכם בצופים'".

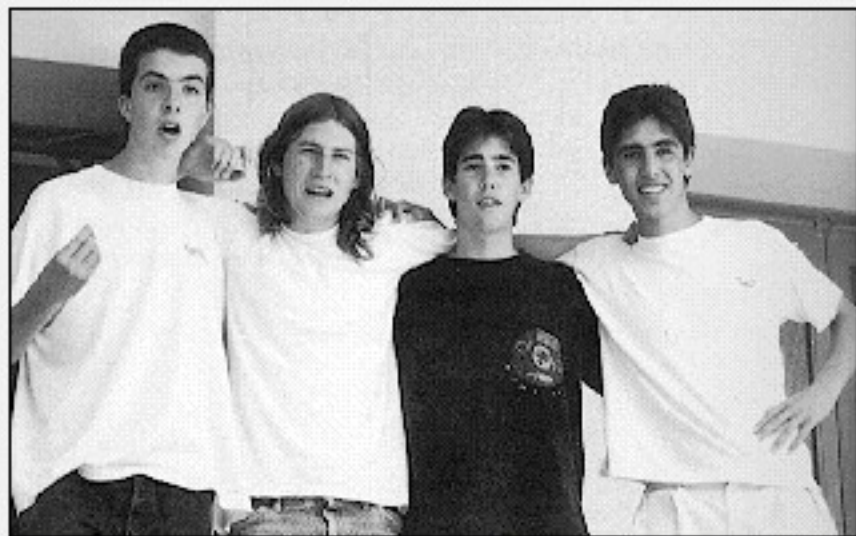
ככה נפרדנו, ירון, פבלו ואני כשעיניי מלוות את קומתם הזקופה במדים הנאים וליבי מאחל להם הצלחה.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

זו היתה הפעם האחרונה שראיתיו בחיים.

מידי פעם בלכתי בערוץ נחל או ואדי או על חוף הים וכאשר אני רואה חלוק אבן קטן ועגול אני מזכרת בירון ואומרת לעצמי: "ירון, תכניס את האבן לפה - זה יעזור ואז תשתוק" והעיניים דומעות והלב מתכווץ מהזכרון ונותרה השאלה שאין עליה תשובה - מדוע? למה?

תרצה רייטר
מורה לכימיה
פסח תשנ"ג

הנקודה החמה

נקודת המפגש בין הר שלמה והר יהורם - מרחק של פסיעה אחת החובק מליוני שנים - בנקודה זו אני רואה את כל מה שהכרתי בירון - הנקודה החמה.

בטיול שנתי בכתה יב', כשטיפסנו לפסגה, להר-שלמה, טפסו ירון וחבריו והקדימו להגיע ל"אותה נקודה". כל כך אופייני לירון להיות הראשון, להכתיב את הקצב, אך יחד עם זאת לחכות לחברים שטפסו בעקבותיו, כל כך אופייני לו שלא להתרחק מהאחרים. שם ישבו ירון וחבריו וחיכו לאחרים תוך כדי הכנת תה חם. ומי ידע שבנקודת רתיחה זו כשנה לאחר מכן הוא יתרחק, שלא מרצונו. אותה נקודה חמה נטלה את ירון.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

כשהציעו לי לחנך את כתתו של ירון, כתה שלא הכרתיה קודם, הדמות שעלתה בדמיוני היתה הנער שהרבה לשבת בגרם המדרגות ליד הכתה, עם ג'קט הג'ינס, משקפי השמש וברזלי היישור בשניים. הנער הזה היה ירון. בשלב ההכרות ההתחלתי הבנתי שאני צפויה להתמודדות לא קטנה ולא נתבדיתי. ירון שובב - שובבות שיש בה מן החיוב והחיוך.

היו ביננו חילוקי דעות, היו אי-הסכמות ולא אשכח את האירוע של הפרעה כיתתית שהטלתי על ירון את האשמה בארגונה. למרות שירון טען שאינו אשם, היה קשה לי לקבל זאת. היום קשה לי להבין מדוע? האם זה נבע מפער השנים ביננו? האם לא יכולתי להגיע להבנה? לצמצם כביכול, את פער השנים? כמו שהטבע עשה זאת בנקודת המפגש בין הר שלמה והר יהורם. ירון הוא כל מה שאפשר ליצור במליוני שנים ומה שאפשר לא להספיק.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

חשיבה יצירתית ויצירתיות, חברות עד כדי הקרבה אישית ומקור אנרגיה בלתי נידלה של תרומה חברתית, של יוזמה ומקוריות. במלחמת המפרץ כשרובנו הסתגרנו בחדר האטום, אטם ירון את כיתות בית הספר ונסך בנו המון בטחון. בהכנה ל"יום השמיניות" הנהיג ירון בדמותו של אל-קפונה על כסא גלגלים את כל ליצני השכבה. ביום השמיניות הנחה את הארוע בהרבה חוש הומור. במסיבת סיום מחזור ע"א הוקרן הסרט "האתמול של מחר", המבטא רגישות, הבנוי בפרספקטיבה מעניינת בבימוים ועריכתם של ירון וחבריו.

לצד הפעילות החברתית והדינמית, בלט ירון גם בלימודיו, בשגרת השעורים והמבחנים. בשיעורי הכימיה עמד בראש "הגנון של אסתי" והצטיין בכתיבת עבודת גמר בהיסטוריה.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

ירון הוא הסמל של העוז להשמיע את האמת שלו, בעל קשיות עורף להמשיך, מזיגה מוזרה של אמונה במסר שלו מזה והסת"יגות זהירה לגבי כוחותיו מזה.

ירון מסמל את אותו נוף פראי ומחודד של סלעי הגרניט בהר שלמה מזה ואת הרכות של סלעי הגיר בהר יהורם מזה. המפגש בין שתי צורות נוף אלו הוא הנקודה החמה באישיותו.

ירון הוא הווה, הוא יום-יומי. "האתמול של המחר" על המדף בסלון, ילד שובב עם ג'קט ג'ינס, משקפי ריי-בן מונחים על שולחן, על הראש, על האף, ברזלי יישור בשיניים ויותר מכל - החברים ממחזור ע"א, שבכל מקום שפוגשים בהם, עולה דמותו של ירון.

ירון בחייו ובמותו נתן למחזור ע"א מקום נכבד ופינה חמה בליבו.

אסתי ברוכי מחנכת כיתה י"ב

קורס חובשים

ב-13 לאוגוסט 91 הגענו כולנו לבקו"ם ונפגשנו לראשונה בפורום מלא, שני הצוותים לעתיד. עוד באותו יום הועלו כולם על אוטובוס למתקן "אדם" פרט לארבעה, ביניהם ירון. בתחילה היינו ארבעתנו מעט במתח מכיוון שלא ידענו במה מדובר ומדוע מפרידים אותנו מכל השאר אך בסופו של דבר, לאחר שיחה עם השליש התברר לנו שסה"כ מדובר בקורס חובשים שיבוא על חשבון הטירונות. לכן עוד ביום גיוסנו יצאנו לשבוע "רגילה" בבית בהמתנה לתחילת הקורס. לקורס הגענו עם הרבה סימני שאלה, ובכלל בלטו מאוד "צעירותנו" וריח הבקו"ם ש"נדף" ממדינו. עצם העובדה שהיינו הכי צעירים בקורס, ובבה"ד 10 בכלל, היוותה מקור לתשומת לב רבה. בתחילה עוד הצלחנו להסתיר את "זהותנו" ויחידתנו אך כעבור זמן מה נתגלו הדברים ועד מהרה נהפכנו לחביבי הקורס והסגל במיוחד.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

הקורס מורכב מחלק עיוני וחלק מעשי. בחלק העיוני למדנו אנטומיה, פרמקולוגיה, ניתוחים וטיפול מרפאה, ובמקביל לזה גם טיפולים בשטח, חבישות וכו'. מבין ארבעתנו ירון בלט בציוניו במבחנים העיוניים. היינו לומדים עד מאוחר וירון היה האחרון שנשאר עד ללמוד עד השעות הקטנות, ובאמת הוא קיבל את הציון הסופי הטוב בין ארבעתנו. היינו יוצאים לסדרות שטח כגון סדרת תאג"ד בה לומדים איך פורסים כח רפואי עם נגמשים, ויצענו לסדרת נאפ"ל (נקודת איסוף פלוגתית). בכל אותן סדרות ירון תמיד שאף לקבל את התפקידים הבכירים והאחראיים יותר. אפשר לומר שלא יצאנו בהתלהבות לקורס ולא ידענו במה מדובר אך עם הזמן גדלה הציפייה לתפקד בתור חובשים ממש.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

כשהצטרפנו לשאר החברה הם היו כבר אחרי טירונות, בסדרת כושר בוינגייט, כשהגענו לתפקיד ביחידה היתה בנו מין "מורעלות" ליישם את מה שלמדנו בקורס.
בסופו של דבר השתלבנו בצוות ובתפקידינו כחובשים בתוכו. ירון רכש לעצמו כינוי "החופל" (חובש פלוגתי בוגר קורס חובשים).

שי פורת
מתוך אלבום שהכינו חברי הצוות למשפחה,
לאחר נפילתו של ירון

ראיונות והערכות בקורס חובשים

20.8.91

החניך התגייס לצבא לפני שבוע כך שהקורס הוא תחילת דרכו בצבא. הוא מרוצה עד כה ומקווה לסיים את הקורס בהצלחה, לחזור ליחידה ולסיים מסלול.

23.9.91

חניך מוטיבטיבי מאוד, למרות שהוא "צעיר", לפי הגדרתו, הוא השתלב יפה ואף מרוצה מהקורס, מרוצה מהחברה בקורס ומרגיש ממש בנוח. גם מבחינה מקצועית אין לו בעיות מיוחדות והוא מסתדר ממש יפה.

סיפורים על בר-דוד וירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

1. כללי: ביום חמישי 28 מאי 1992, בעת ביצוע ניווטים במרחב הרי אילת התמוטטו שני החיילים ערן וירון ז"ל ובניה"ח "יוספטל" נקבע מותם.

2. עובדות:

- א. ערן וירון ז"ל נמנו על צוות יואב שביצע ניווטים במרחב הנגב מיום א' 24 במאי.
- ב. החיילים הצטרפו לשבוע ניווטים זה רק ביום שלישי בערב וזאת עקב היותם בקורס צלפים.
- ג. ביום חמישי שקדם לשבוע הניווטים קיבלו חיילי הצוות הרצאת רופא על התנהגות בתנאי עומס חום ודגשים בנושאי התייבשות ומכות חום. החיילים שהיו בקורס צלפים לא נכחו בהרצאה זו.
- ד. במהלך הניווט של יום רביעי (שהיה היום הקשה ביותר בשבוע הניווטים) היו ערן וירון ז"ל, כל אחד בחוליתו הוא, גורם מאט ומעכב וזאת בשל חוסר יכולתם לעמוד בקצב ההליכה.

מסע 120

"כמה כבר עברנו?",

באיזה שעה נגיע?"

שאלות בנוסח הזה העידו על אופי המסע. מעין מסע שלא נגמר אף פעם
(כך זה נראה לפחות בהתחלה).

התחלנו לצעוד בשעת אחה"צ ליד בית-אלפא. פרט לעליה הקשה ביציאה
מעמק בית שאן לא היו קשיים מיוחדים עד העצירה הראשונה.

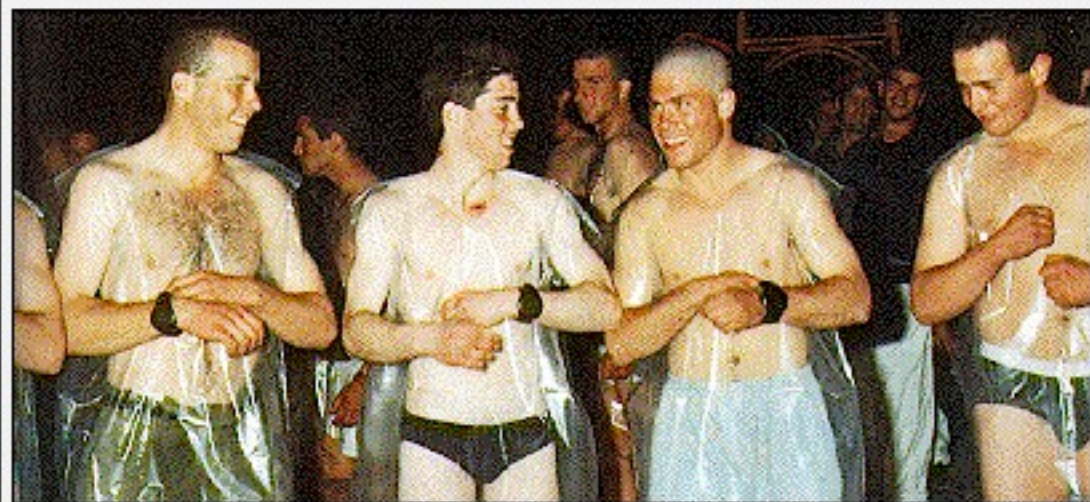
מכאן התחילו הבעיות. הרגליים כבר לא הלכו ישר עקב בעיות
"ביחבושים". הלכנו דרך יער הזורע עד רמות-מנשה ומשם "חתכנו" לצומת
עירון. בדרך נאלצנו לעבור כמה מכשולי מים. כל הצוות עלה על האביר -
על המנוע, על הגג ומאחור ועברנו. באחת הפעמים נאלצנו להפרד
מהאביר לאחר שהצוות עבר והאביר לא כל כך...

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

בשעות אחה"צ הגענו כ-1 ק"מ לפני הסוף, וביחד, כל הצוות, בלי פערים, הגענו עד לגדר של הבסיס. משם תפסנו טרמפ עד היחידה. שם חיכו לנו כבר "החברה" שדאגו לקבל אותנו בביצים ובשאריות מארוחת הצהריים. כמובן שלאחר ה"זובור" כל אחד "זכה" בטרמפ על כתפי אחד הלוחמים עד המקלחת ולמיטה.

מתוך אלבום שהכינו חברי הצוות למשפחה, לאחר נפילתו של ירון

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

ה. בשבוע ניווטים זה היו תנאי מז"א קשים מן הרגיל במרבית הימים, המאמץ הגופני המתמשך המלווה בשעות שינה מעטות החל לתת אותותיו באופן הולך וגובר.

ו. תחושת הכושר הגופני ביום חמישי בבוקר נתפסת כנמוכה עד נמוכה מאוד אצל חלק מהחיילים, ובהבלטה מסויימת אצל ערן וירון ז"ל, שכבר עם תחילת ההליכה מגלים קשיים.

ז. בשעה 14:45 מתמוטט ערן ז"ל למרגלות פסגת "הר - שלמה", ירון ז"ל שמשמש גם כחובש יורד בריצה מפיסגת ההר, מטפל טיפול ראשוני בערן ז"ל ואחריו מתמוטט אף הוא.

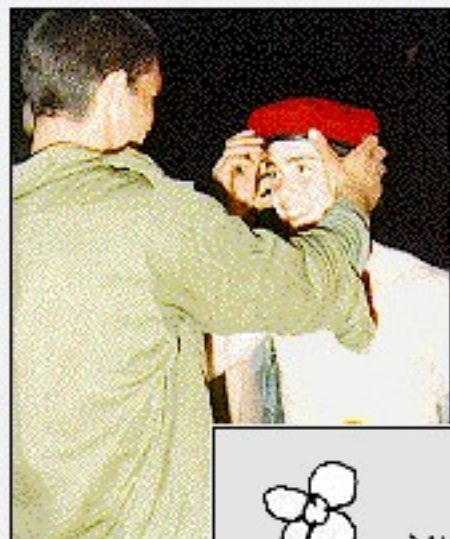
ח. הטיפול הראשוני והרפואי, כמו גם הפיזיו היו תקינים.

3. סיכום:

א. ידיעת הפקודות וההתכנסות לקיומן בתיכנון ובביצוע הינם תנאי בכל משימת אימונים.

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

כשהגיע הביתה לאחר "מסע 120" וקבלת הכומתה האדומה, עם שברי הליכה, כתבה לו מיכל:

זירון
 את ג'ובאס יתה בספר
 את ג'תה צלמה גם איש לך באוה
 ג'תיה שמחין!

וג'זכור:
 מ' ג'נפליץ או ג'נפליץ והיה גבר
 מוכן רחוק הלכה היתה
 את שפי' אותה החיים הכי נהי
 זהכי אז'ר'ר'!

אני מקווה שג'מחור
 את שחוק קצבא
 הריא וזלם בלי
 פלוצות ובהמות
 סיפורים והק'חות

מאכלה אחותך ג'למה מיכל

סיפורים על בר-דור ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

ביה"ס ללוחמה בטרור

וזאת לתעודה כי

ירון בר-דור מ.א. 5055727

סיים בהצלחה
קורס צלפי טרור

חיל פרפקציוניסט ומקצועי

אשר היווה דוגמא אישית לחבריו לכל אורך הקורס.

סגן גיל בן-שלמה

מפקד הקורס, 26.5.92

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

ב. דין ניווטים ואימונים ב"יבש" כדין אימונים ב"רטוב", לכל ענין התכנון, הכנת תיקי אימון, חוראות בטיחות וכיוצ"ב.

ג. קיים צורך לקיים מסע הסברה שתכליתו לחזד את המבדיל בין התייבשות למכת חום ואת ההתנהגות המניעתית הנדרשת.

ד. המפקדים, בכל רמה, נדרשים להיות עירניים וקשובים למצוקות החיילים, בין מצוקות גופניות ובין מנטליות, בין גלויות ובין מוסוות. שקלול מצוקות אלה בכל הערכת מצב ובמיוחד תחת אילוצים חריגים יכול לשמש חסם וגורם מאזן בין המותר והאסור, האפשרי והבלתי אפשרי, ובדגש ביחידות בהן המוטיבציה נגררת למוטיבצית יתר.

4. בברכה.

איציק לב ארי, אל"מ

רמ"ח בטיחות באימונים

סיפורים על בר-דוד ירון ז"ל בתקופות שנות בחייו

תחקיר

- טעור -

נח	בטיחות בצימנים
ענף	בטיחות ובקרה
טל	398
ה"י	607 - 4187
הד	418 - 60
15	1992 - יוני

הנדון: סיכום תחקיר נסיבות מותם בניוטים של

טור' ערן עופר וטור' ירון בר - דור / 262

החדר שלך

החדר שלך רוניק!

חדר בלי ילד, בלי בן.

החדר שכולו שלך, כולו אתה, ואינך.

כמה קשה לנקות חדר שלא מתלכלך

כמה קשה שלא צריך ואי אפשר עוד לנסות לאתר גרב שנעלמה

או מחברת שנדחקה מתחת למיטה או חלילה כומתה חסרה.

ואני שוטפת, מאבקת וה"לפני" וה"אחרי" - צועק.

ומתוספות תמונות שאבא ממסגר ותולה

כולן - מ"לפני".

והן צבעוניות. שמחות. מלבד האחרונה. שלוש שעות "לפני", בה מבטך

עייף, תשוש, כל כך שונה.

דברים שכתבו בני האשכנז לאיכריו של בר-דור ירון ז"ל

והתווספו גם:

כתובות ותעודות מקורס חובשים וקורס צלפים
ותעודה על העלאה אומללה בדרגה,

ואלבום עם כתבות שהתפרסמו בעיתונים ששאלות למה ואיך.

וארגז חפצים אישיים שהמפקד וחבריו לצוות

צבעו בתכלת - ולבן ובמרכזו "ירון", ובתוכו: כומתה, מדים,

השעון שהמשיך לפעום עוד שנה "אחרי". מפות הניווט, מימיה, סכין-קומנדו,

נעלי התעמלות. כובע כחול. קרם שיזוף, משקפי שמש. כל מה שלבשת. כל

מה שנגעת בו ונגע בך בצבא, "לפני".

וכל אחד מאתנו פותח מתבונן, גומע, נוגע, מחזיק, מחבק, זוכר, בוכה.

ליד מיטתך נעלי הצנחנים המאובקות. לשון פעורה. שרוכים שנחתכו,

ניגזרו, כשטיפלו בך וניסו עוד ועוד, אולי... אולי...

והן זועקות. ולא מצחצחים כדי לשמר את המגע והריח הכי שאפשר.

דברים שכתבו בני האשכנז לאיכריו של בר-דוד ירון ז"ל

המיטה שלך מיותרת ועכשיו תמיד מסודרת. ואין עוד צורך, יכולת וזכות להעיר אותך בבקרים ולשמוע, בעיקר מתקופת התיכון, את ה - "מה פתאום" ו"עוד דקה" ו"אמא, הגזמת" ו"השעון שלכם ודאי ממהר", ולפעמים גם "אמא, הגזמת, בכלל לא בוקר עכשיו".

חדר שאין בו יותר לחשופים וצחוקים. בלי זלילות ובלי מתח בלימוד לקראת בחינות. ואין עוד מוסיקה שבוקעת מהחדר. רוק שקט ורוק רועש. כמה אני מתגעגעת ל - "רוניק, אנא הנמך את הווליום".

ודגמי הטנקים והמטוסים שהרכבת בהמון השקעה של זמן, סבלנות וכסף שהרווחת וחסכת. כלים גדולים בעלי עוצמה שניבנו מחלקים קטנים ושברים. שילוב שכל כך אופייני לך: רגישות, עדינות, סבלנות. מול ובצד כח וחוזק ונחישות. אז - לא אפשרת לי בשום פנים להסיר מהם אבק שמא אפגע בהם. היום - אתה לא מעיר ולא מזהיר. טל שומר במקומך

דברים שכתבו בני האשכנזי לזכרו של בר-דוד ירון ז"ל

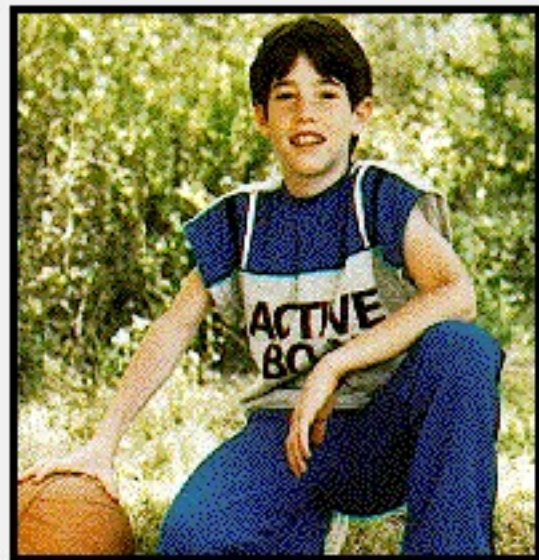
ובשבילך. וחוזר ואומר ש"רון תמיד אמר שבחדר שלו לא נוגעים ואסור להזיז דבר".

והג'נס בארון נקיים. סדורים. ומזכירים - איך אמרת ל שגיזרת מכנסים הג'נס שלי "רחוקה מלהיות לבישה" והסברת לי איך "ג'נס נורמליים" אמורים להיראות. וכדי להיות בטוח שלא אפספס הדרכת אותי מה והיכן קונים. והיית מבסוט וביטאת ממש הנאה

ש"עכשיו יש לי אמא עם צורה". בן שלי, שאי אפשר יותר לצחוק אתך, לדסקס אתך. לדבר אליך. לכעוס עליך. לדאוג לך. להכין לך. לפנק אותך. ליעץ לך. להתגאות בך. ללמוד אותך. ללמד אותך. ללמוד ממך. לכבס לך. להפתיע אותך. לנדנד לך.

רוניק.

אמא
אפריל 95

דברים שכתבו בני האשכנז לְגִיכְרוּ שֶׁל בֶּרֶדְדוֹר יִרֹן, ג"ל

ירוני,

כבר שנתיים חלפו מאז שהלכת מאתנו.

רק שנתיים!?

נצח.

ומאז שאינך -

כל שעה של שירים עבריים ברדיו, "השירים שאהבנו", היא שעה של
התייחדות איתך.

כל שקיעה אדומה, כל שעת דמדומים אפלולית, מעוררת עצב עמוק
ומחלחל.

כל נסיעה לבד בדרכים, באוטו הממוזג אטום החלונות היא זעקה אחת
ארוכה הנבלעת ברעש הכביש - ירון, ירון.

כל גשם בחורף מזכיר שוב ושוב שאיכשהו השארנו אותך שם בחוץ, וקר
שם בחוץ, ורטוב.

דברים שכתבו בני האשמה לגיכרו של בר-דוד ירון, ג"ל

כל קבוצת טירוני צנחנים העוברים בבוקר מול המשרד אפוסי כוחות בסיום מסע הכומתה מחזירה אחורה אל סיפורי המסלול שלך - המסעות, הניווטים ושברי ההליכה.

כל הודעה ברדיו על חייל שנפל בהתקלות או בתאונת אימונים מחסירה פעימה בלב ויודעים שהנה עוד שוסי"ם (שותפי סוד) חדשים נוספו למעגל.

עשרות דברים קטנים, ברחוב, המזכירים אותך בכאב חד:
בטלדרס של ילד, כזה בדיוק כמו שקנינו לך פעם... מזמן...
מנגינה של להיט שאהבת...

מדים וכומתה אדומה שמוטה על כתף...
עורף של נער קצוץ זיפים... אף מנומש...

גומיה שחורה - חוסם עורקים - המשתלשל מכיס הדגמ"ח בגאווה
מקצועית של חובש קרבי...

ריחות מאכלים ובעיקר פסטה... פסטה שכה אהבת - ספגטי, מקרונים, לזניה...

דברים שכתבו בני האשכנז לאביכרם בברוך ירון ז"ל

הפגישות השבועיות בקבוצת ההורים השכולים בהן לומדים כל פעם מחדש ש"צרת רבים" אינה נחמה כלל, ובהן עורכים היכרות מעמיקה והולכת עם הילדים האחרים שאינם, ועם הכאב, הגעגועים והרגשת החסר שאינם פוסקים.

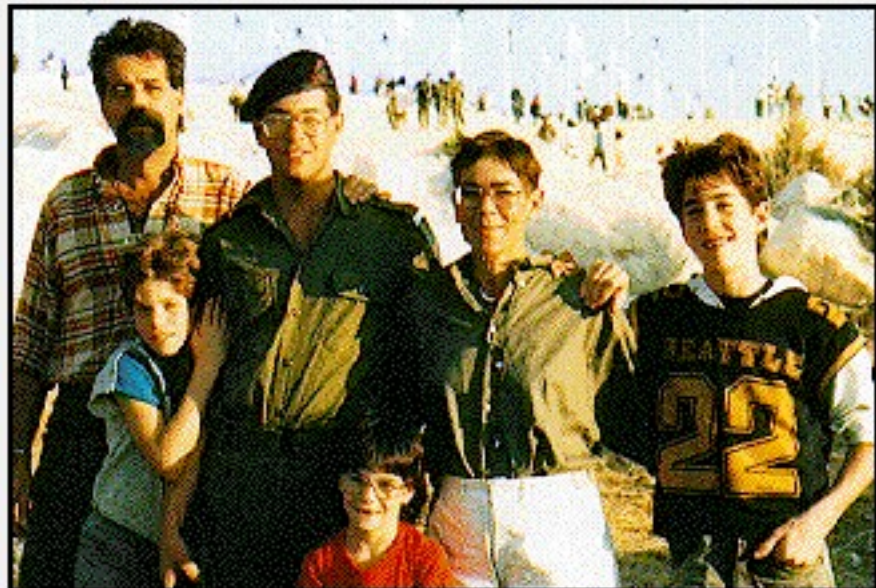
הפגישות המשפחתיות בחגים, בימי הולדת... פגישות בלתי אפשריות כמעט מבחינה רגשית, המקצינות את הידיעה ששום דבר כבר לא יהיה כמו שהיה, שהחלל שנפער במותך, רק הולך וגדל, ושהתא המשפחתי הקטן שלנו כבר לא יהיה שלם לעולם.

הפגישות השבועיות מחממות-הלב, בימי שישי, עם החברים שלך, פגישות שהן "במקום", שלא היו מתרחשות לעולם לולא הלכת... פגישות שמחברות אותנו שוב ושוב אליך, ואל מה שהיית יכול להיות ולחוות. פגישות הממחישות לנו שאת החוויות האלה, חוויות ההתבגרות המופלאה והצמיחה העוברות עליהם, כבר לא תחוו לעולם.

דברים שכתבו בני האספה לגיכרו של בר-דוד ירון, ג"ל

וממשיכים הלאה, מתעוררים כל בוקר מול החיוך שלך בצילום הצבעוני
שעל הקיר, אל הידיעה שאינך, שהחיוך נותר לנו רק בצילום.
יום אחרי יום, חודש אחרי חודש...
והחיים נמשכים - כל-כך בלעדיך... כל-כך איתך.

אבא
מאי 94 (ליום השנה השני למותו)

רוני,

כמה מילים אליך ועליך,

בלילה בהכנסי למיטתי וטרם אתכסה, אני מרים את עיני לתמונה התלויה על הקיר ממולי, תמונת ילדי בילדותם ותמונת נכדי. כל ילד עם חיוכו על פניו, כל ילד והוא עולם ומלואו. אני מתכסה בשמיכה ועוצם את עיני וחיוך על פני. מזה שנה, מאז נוספה תמונה שלישית על הקיר, תמונתך ירון, השתנה במקצת הרגל זה. מבלי משים כאשר עובר מבטי על פניהם המחייכים של הילדים הוא נעצר בך ומיד עובר אל התמונה החדשה שנוספה - תמונתך המוגדלת.

אני עוצר את מבטי על העלם עם החיוך הקל, שבעבר נראה כה שובבני וכיום העצוב, המישיר מבט, ותמונות עברך עוברות נגד עיני, רוני: הנה אתה תינוק ופניך שובבים, ואתה ילד בעגלה בגינה שעל-יד ביתנו, ועיניך תרות סביבך. והנה אתה ילד מתרוצץ, ותעלולך הפרחחיים חדשים לבקרים. ואתה

דברים שכתבו בני האשכנזי לזכרו של בר-דוד ירון ז"ל

כל דבר שאני עושה, או רואה, מזכיר לי אותך.
כשאני שומעת משהו מצחיק ממישהו אני נזכרת בחוש ההומור הנדיר שלך.
אם זה כשאני רואה משפחת סימפסון, או כשאני שומעת ילדים שצוחקים
על השיר של שאלתיאל קוואק. זה נשמע מצחיק - אבל כשאני שומעת
אותם צוחקים על השיר של שאלתיאל אני מרגישה צביטה בלב.
יש עוד דברים, ירון, שמזכירים לי אותך, אבל אני מעדיפה להשאיר אותם
ביני לבינך במחשבות, ובתוך לבי השבור, שרק אתה ואני נדע עליהם.
(גם כשאני לא עושה שום דבר אני נזכרת בך).

מתגעגעת ואוהבת מאוד

אחותך מיכל

(ליטי, דובונית, מילילי ועוד).

10.8.93

דברים שכתבו בני האשמה לְיִכְרֹם בֶּרֶדְדֹר יָרוֹן ז"ל

עם אחיך, מחבק ומנשק את מיכלי הקטנה והיא מתרפקת עליך, אתה איתנו ואני מצטט: "לא נכון, מחר לא יום סבת (שבת), מחר יום סיס (שישי) סבא, אל תתחכם אתי". אתה מזמין אותי להרצות בכיתתך. אתה מגיח מדי פעם עם חברים הישר מבית-הספר להסב איתנו לארוחת צהרים. גדלת והפכת לנער, והנה אנחנו בחורשה ביום העצמאות ואתה ממציא משחקים לבני דורך - לגדולים ולקטנים. אתה משיב תשובות ענייניות, קולעות, שנונות. רוני הפרפקציוניסט מביא זוג פמוטי עץ שהוכנו בשיעורי מלאכה, מתנה לסבתא, והם מלאכת מחשבת. גדלת ואתה עלם, בבחינות בגרות במקצועות הריאליים, 5 יחידות, ציוניך מעולים. עבודת-גמר בהיסטוריה מקנה לך פרס ארצי. הנה זה רק נגמר וכבר שלב חדש - אתגר חדש: העלאת הכושר הגופני על-מנת להתקבל ליחידה מובחרת. אתה במדים, עומד במשימות הקשות. אתה מגיח אלינו אי-מזה (בין הצופים לבין החבר'ה), ומתי שהוא (בין ערב ולילה) להראות את עצמך ולהגיד "שלום, ומה שלומכם?" אני מתכסה בשמיכה, עוצם את עיני,

דברים שכתבו בני האספה לזכרו של בר-דוד ירון, ג"ל

בדמדומים שבין נים ולא נים, תוך ולא תוך, אתה מסתכל עלי בחיוך עצוב
מבט, שהוא מיזוג של שנינות ותום, חום ופרחחות עם גוון ממזרי.
כזה אתה וכזה תשאר.

סבא זאב יוני 93

ירון – אני אוהב אותך – אחי

ישבתי היום שעה וחצי בחדר עיון והתבוננתי בלוח הזכרון וקראתי את הספר של יגאל וילק וכל הזמן חשבתי רק על ירון ועל איך שמה שאני קורא בספר על יגאל מספר גם על ירון.

אני רוצה שאנשים יקשיבו למחשבות שלי כי לדבר אני לא יכול, יש לי המון פלשבקים ומחשבות כמו למשל כשהודיעו לנו שירון נהרג. אני לא אשכח את היום הזה. זה היה יום חמישי, הייתי כל הצהריים עם עמית אדלר, ישבנו מתחת לגבעת מרדכי ואז נפרדתי ממנו. אני כבר לא זוכר על מה דיברנו.

הגעתי הביתה וישבנו לאכול. פתאום היתה דפיקה בדלת, דבר שהיה שגרתי למדי, אבל הרגשתי פתאום שמשהו לא בסדר וראיתי את זה גם על הפנים של ההורים שלי.

ירון,

אתה ואני היינו אחים מכל הבחינות -
אחים למשחקים, ואחים למחנות על עצים,
אחים לבדיחות משותפות ולנדב"ר משפחתי מיוחד,
אחים לאהבת בעלי חיים - במיוחד כלבים,
וגם אחים לריבים לצעקות ולמכות.

בשל הפרש הגילים בינינו עשית כמעט הכל שלב אחד אחרי -
לימודים בבי"ס פולה ובגימנסיה, בהם היו לנו מורים משותפים,
עבודת גמר לבגרות, וכמובן גיוס ושירות צבאי.
רק בדבר אחד מיהרת והקדמת אותי, ואין לי מושג למה -
בטח לא מתוך בחירה שלך.

לכל מסגרת יש הפינה הבולטת בה
ובמשפחה שלנו, היית אתה ירון הבולט, עם הקולניות האופיינית שלך,
עם חוסר המנוחה, הפעלתנות והעקשנות, ועם היכולת המופלאה שלך
להיות תמיד במרכז ולגרום לכולנו לעסוק בך.

אז ירון, היה בטוח שעדיין, ואפילו יותר מתמיד, אנו עסוקים בך,
ולא נרפה למרות שמסביבנו הכל ממשיך להתקדם ולהשתנות.

ליאור

דצמבר 94

דברים שכתבו בני האשכנז לְגִיכְרוּ שֶׁ בֶּרֶדְדוֹר יִרְוֹן ג'י"ל

כשנכנסו המודיעים במדי צבא כולנו הפסקנו לאכול, אני לא הצלחתי לבלוע את מה שהיה לי בפה.

הם נכנסו ואמרו: "שלום, זו משפחת בר-דור? זה בקשר לירון".
ואז אמא ואבא כבר הבינו והתחילו לבכות. גם מיכל בכתה. אני ישבתי וקיוויתי שהוא נפצע או משהו כזה, כמו אחרי המסע של ה-120 ק"מ כשביקרנו אותו במרפאה בתל-השומר.

ואז הם המשיכו ואמרו: "הוא נספה בתאונת אימונים".
לא ידעתי מה זה אומר אבל תארתי לעצמי מטוס מתרסק וירון עולה בלהבות.

אמא ואבא ומיכל נשברו ובכו, אני רצתי ונפלתי על הרצפה בבכי. לא האמנתי. הדבר הראשון שחשבתי היה איך זה שהוא ולא אני, אחר-כך הלכתי לחדר, לקחתי את הגיטרה והתחלתי לנגן. אני לא חושב שאי פעם יצא לי קטע מושלם כל-כך. דמיינתי שזו היתה סתם הודעה, שבסדר -

ירון

קשה לי מאוד בלעדיך, כמעט בלתי אפשרי.
דווקא בשנתיים האחרונות של חיך נקשרנו מאוד אחד לשני,
היינו משחקים ביחד, צוחקים ביחד,
היית מלמד אותי הרבה דברים שצריכים לדעת לגבי החיים.
ואז פתאום הגיע הקץ והקץ הזה הוא קץ מוזר ומשונה,
מין סוף שלא בא בזמן והסוף הזה הוא אכזר, אכזר מאוד.
הקץ הזה קטע את צחוקינו, וקטע את משחקינו
והקץ הזה קטע עוד הרבה דברים אחרים.
הקץ הזה ירון, קטע את חיך!
אך אתה לא תשכח ממני.

דברים שכתבו בני האשכנז לאביכרם בירון ג"ל

הודיעו, נגמר. הכל חוזר לקדמותו, ומחר ירון חוזר לשבת. אבא נכנס לחדר ורצה שאני אבוא לסלון.

אמרתי לו שעוד מעט.

הוא יצא ואני יצאתי כמה שניות אחריו. הגעתי לסלון וליאור ושרון כבר היו שם. ליאור אמר שברגע שאבא אמר: "בוא הביתה קרה משהו לירון" הוא כבר ידע, ואמא פחדה שהוא ינהג לבד במצב כזה. כולם רצו לחבק אותי ואת כולם ושנהיה יחד כולם. אבל אני לא יכולתי, רציתי להיות לבד. ירדתי למטה ואחד המודיעים ירד אתי, הייתי עם נעלי ספורט ובעטתי בבקבוק והוא נשבר מהבעיטה. לא הרגשתי את הכאב עד למחרת בבוקר.

כל הלילה לא ישנתי וגם לא כל כך כל אותו שבוע. מתי שהייתי מתעורר אמא ואבא היו כבר ערים, בכינו שבוע בלי סוף. אני זוכר ביום שישי בבוקר לפני ההלוויה ירדתי עם עמית וייס למטה ופתאום ראיתי איזה כתובת על

דברים שכתבו בני האשכנז לגיכרו של בר-דור ירון, ג"ל

המדרכה עמית וירון, ואז הוא נשבר והתחיל לבכות ולחבק אותי. נזכרתי איך היינו יורדים עם נפצים ועושים שטויות. עמית סיפר לי איך הוא וירון היו יורדים לגן הבוטאני דגים את "המובחרים" שבדגים ומפוצצים אותם ומתעללים בהם.

בהלויה לא היה אכפת לי מכלום, הלכתי אחרי האוטו הצבאי עם הארון בפנים ובכיתי ירון, ירון. וראיתי במבט של החיילים באוטו את חוסר האונים ואת המבוכה.

אחר-כך לא רציתי לחבוש כיפה, אבל אני חושב שהייתי עם כיפה. בכל-זאת זה היה מוזר, איך אפשר לחבוש כיפה בדיוק כשאלוהים שאף פעם לא האמנתי בו עוזב אותך וקורע לך את הלב. הרגשתי ממש קריעה, לא כמו חתך עם סכין חד, אלא כאילו משהו בוצע לי את הלב כמו שבוצעים חלה או לחם.

דברים שכתבו בני המשפחה לג'יכרו של בר-דוד ירון ג"ל

אחר-כך לא רציתי לצאת לאוסטריה אבל נסעתי בכל זאת היינו שם במחנה השמדה והיה טקס ובכיתי והדבר שהיה הכי חשוב לי שידעו וגם אמרתי ללוינר, שאני בוכה בעיקר בגלל ירון ולא בגלל השואה. מאז לא בכיתי בגלל שום דבר חוץ מאשר בגלל ירון.

כל לילה לפני שאני נרדם אני חושב על ירון ועל התמונות שלו ועל איך שאולי הוא יגיע באיזה יום שישי הביתה ויגיד שזה הכל היה כדי להסתיר איזה מבצע סודי שלו שאף אחד לא יודע עליו.

מכל מי שאני מכיר תמיד אהבתי יותר את ירון, יותר מהמשפחה יותר מהחברים, יותר מאת עצמי אפילו. כשהייתי יושב עם אייל ועמיר או עם חברים אחרים והיינו צוחקים על משפחות שלנו ושל אחרים, אני אף פעם לא הייתי נותן לפגוע בירון ואפילו הייתי הולך אתם מכות על זה. תמיד חשבתי על מצב שבו ירון ימות. לא יודע למה, אבל היה ברור לי שאני רק

אחכה לרגע שמישהו יגיד עליו משהו רע ואז אני ארביץ לו עד שהוא ימות או יפצע ברצינות.

לאן שאני הולך אני חושב על ירון ויש לי דברים שלו אתי. בכל פעם שאני קורא למישהו "אחי" יש לי צביטה בלב. כל דבר שאני אומר או עושה שמזכיר את ירון אבא מתחיל לבכות ואני איתו. החיים שלי לא יהיו כבר רגילים ומי שלא עבר חוויה דומה לא יבין. אני חושב שאפילו אמא ואבא לא רואים את זה מנקודת המבט שלי. אני לפעמים עם חברים רואים טלויזיה או נמצאים באיזה טיול או בדיסקוטקים כשאני יושב בצד ואז אני חושב על ירון, מזיל דמעה, נושם נשימה ארוכה קטועה כזו ומנסה להתעשת. אני חושב שבלי החברים שלי לא הייתי עובר את זה כמו שעברתי את זה. את החברים שלי אני לא אשכח בחיים.

ואת ירון, אני לא אשכח, גם אחרי מותי.

ירון - אני אוהב אותך - אחי.

מכתבים מזה"ל ואחברים של בר-דור ירון ז"ל

צבא הגנה לישראל
ד.צ. 01062
29 מאי 1992
כ"ו אייר תשנ"ב

משפחת יהודית ויואל בר-דור,

רב"ס ירון בר-דור נפל בעת מילוי תפקידו ב-28/5/92 ביום ה'
כ"ה באייר התשנ"ב והוא בן 19 במותו. מותו של ירון נקבע סופית
בביה"ח יוספטל באילת בשעה 17:45.

במהלך אותו שבוע היה הצוות של ירון, צוות יואב, באימון ניווסים
בדרום.

ירון הצטרף לצוות, לאחר שסיים קורס צלפים, ביום ג' בלילה באותו
שבוע.

ביום ד' ביצע ירון עם חברו ניווס באיזור בקעת תמנע.
ביום ה', יום מותו, היתה חוליתו של ירון החולייה המובילה בקצב
הניווט וחברה מס' פעמים למפקד הצוות ע"מ להצטייד במים ולהבדק
ע"פי התכנון מראש.

מכתבים מזה"ף ואחברות e בר-דוד ירון ז"ל

בשעה 14:30 הגיע החוליה לפסגת הר שלמה כאשר ירון ע"פי עדות חבריו מתקשה, אבל יכול להמשיך בניווט.

בשעה 14:50 מגיעה קריאה בקשר של יואב, מפקד הצוות, האומרת לשלוח את ירון לספל בערך שחש ברע.

ירון קיבל הסבר ממפקד החוליה כאשר למיקומו של ערן ולמרות מצבו יצא בריצה לכיוונו של ערן.

הריצה לכיוון ערן לאורך נתיב קשה באורך של כ-1500 מ' היתה קשה ומסתבר קטלנית עבור ירון.

ב-15:30 הגיע ירון, החדיר לערן שני עירוים ומשסיים החל חש ברע. ירון התבקש ע"י מפקדו לנוח ולשתות מים, הוא החל להקיא ואז מתוך

ערפול חושים החל ירון יורד בשביל התלול לכיוון הכביש. באמצע הדרך התמוטט ירון ונשאר במקומו במורד התלול.

ב-15:45 הגיע צוות רפואי מחסמ"ר 512 בפיקוד המח"ט והחל בטיפול. בתחילת הטיפול עדין נשם ירון באופן ספונטני אך 10 דקות לאחר מכן

הפסיק לנשום והוחל בפעולות החייאתו.

ב-16:20 הגיע מסוק. לאיזור הארוע, וב-16:50 פונה ירון לביה"ח יוספטל.

לפי עדות הרופאים והבדיקה עולות שתי נקודות בעלות חשיבות ומשמעות קשה:

מכתבים מזה"ף ואחברים e בר־דור ירון ז"ל

האחת - מרגע שהתמוסט ירון לא ניתן היה להצילו בתנאים החריפים ששררו בשסת.

השניה - עצם ריצתו של ירון להציל את ערן על רקע מצבו האישי הקשה לפני אותה ריצה היא שגרמה למותו עקב תוספת החום שהעמיסה על גופו.

מותו של ירון הוא מוות של הקרבה עצמית כדי להציל חבר.

ירון התגייס ליחידה ב-13/8/91, הוא עבר סירובות ואימון לוחם בסיסי ביחידה.

כבר מן ההתחלה בלט ירון ביכולתו ובתכונותיו ועל כן נשלח ע"י מפקדו לקורס חובשים אותו סיים בהצטיינות, מאוחר יותר לקורס צלפים אותו סיים בהצלחה.

ירון היה אהוד ומקובל בצוות ואילו חי והמשיך במסלול משוכנעים אנו כי היה מסיים אותו בהצלחה.

סדרת הניווט בדרום במהלכה מצא ירון את מותו הינה חשובה ומהווה חלק מן המסלול מזה שנים רבות.

מכתבים מזה"ל ואחברים e ברצור ירון ז"ל

הבקרה שהפעיל מפקד הצוות במהלך הסדרה בשיקול הדעת שהפעיל בצמתי
ההחלטה לאורך ימי הסדרה היו כמקובל וכמצופה ממנו.
ועם זאת כשלנו כולנו ונמצאנו אחראים חלקית ובאופן מסויים למותו
של ירון. אין לקבל כישלון כזה באימון כלשהו ויהא זה החשוב ביותר.
אנחנו איננו משלימים מרגע היוודע מותו אנו בתהליך של הפקת
לקחים ותיקון המערכת בנקודות אשר לדעתנו תרמו למות הנורא.
ביחד עם ועדת החקירה הגענו לחקר האמת ולהבנת האירועים.
מצאתי כי על כל המפקים בשרשרת הפיקוד עד ירון לשאת באחריות.
איש איש לפי חלקו, קבעתי אופן טיפול והמשך בדיקה שתכליתו ליצור
מערכת יוחר בסוחה אשר תמנע אסונות כגון זה בעתיד.
אני אישית מתכוון להשקיע מאמץ גם בעתיד כדי לשפר את המצב בתחום
הבקרה על פעילויות האימון.
כל היחידה מכבדת ומציינת לפניה את מעשה ההקרבה המיוחד של ירון
במותו.
היחידה על כל אנשיה כואבת את המוות של ירון ביחד איתכם.
בקשתנו להישאר קרובים ולנסות לחזק אותכם.
אנו ביחידה נזכור את ירון.

עמוס בר אברהם - סא"ל
מפקד היחידה

יהי זכרו ברוך.

אני זוכר

אני זוכר איך הלכנו לסבתא רחל וסבא זאב לארוחת צהריים, אני וירון.
שנינו הקטנים הלכנו ברגל מהגמנסיה וקטפנו תות מהעץ בגינה.
אני זוכר איך סבא זאב עזר לנו בעבודה על מגלי ארצות שעשינו ביחד,
אני וירון.

אני זוכר איך הלכנו בכתה ה' לבחינות כדורסל בבית הנוער, אני גבוה וירון
נמוך, ושנינו התקבלנו והתאמנו ביחד שנתיים שלוש.
אני זוכר איך ירון היה רב עם חבשוש המדריך בצופים ואיך הוא אהב אותו.
אני זוכר איך ירון היה מדביק נשיקות די רטובות ולחות למיכלי בלחי והיא
אהבה את זה נורא.

אני זוכר איך היינו הולכים לחוג נגרות "בתקוותנו" והיינו אוכלים את
הפלאפל המגעיל בתחנה המרכזית וירון היה בולע אותו במהירות מדהימה.
אני זוכר את ירון ומתי הג'ינג'י משתגעים ועושים דברים משוגעים ודגים
דגי זהב בבריקה בגן הבוטאני.

מכתבים מזה"ל ואחברים e בר־דוד ירון ז"ל

הזמנים היפים ביותר היו בשמינית, כשהיינו יחד כולם, תיכננו את יום השמיניות. ירון תמיד היה שם ועזר והיה מעורב בכל. גם ביום השמיניות עצמו אם היה חסר איזה קטע, ירון הצליח להשלים אותו עם איזו בדיחה.

היציאות עם ירון, איתן, רפי ושאר החברים היו "החוויות". כל הערבים בהאנגר, כשהיינו משתוללים בלי חשבון, כשנסענו לתל-אביב ללונה-פארק. כשהיינו הולכים לסרטים, תמיד היינו הולכים לראות סרטים מצחיקים כמו "האקדח מת מצחוק" או אפילו סתם לשבת בבית ולראות את אחד מסרטי מונטי פייטון. גם כשהיינו הולכים לראות סרט מתח או דרמה, ירון ואיתן תמיד ידעו להפוך אותו לקומדיה.

כשאני חושבת על ירון אני זוכרת צחוק מתגלגל, המון שטויות וכיף, ולצערי, הכיף הזה לא יהיה מושלם כפי שהיה, כי משהו תמיד יהיה חסר.

שירלי גיא

מכתבים מזה"ף ואחברות e בר־דור ירון ז"ל

אני זוכר איך ירון היה מכריח אותי ואת החברה שלי ואותו ואת חברתו להתנשק נשיקות באורך 30-50 שניות בכיתה ה'.

אני זוכר איך ירון היה מרכיב טנקים ומטוסים במשך שעות שלמות.

אני זוכר את "העשן שהיה יוצא" מחדרו הקטן לאחר שעות וימים שלמים של לימודים ועבודה על עבודות ושיעורים.

אני זוכר איך היה מכריח אותנו להתאמן לגיבוש גם בימי מלחמת המפרץ והיינו לוקחים לאימונים באצטדיון גם מסכות אב"כ.

אני זוכר איך ירון היה הכוכב ביום השמיניות והריץ שם את הכל, את כל המסיבה.

אני זוכר איך הוא חזר מהגיבושון וסיפר שהוא עבר וסיפר לנו במטבח סיפורי גבורה מפחידים.

אני זוכר זוכר זוכר זוכר ולא יכול לשכוח את כל הילדות שעברנו ביחד.

איך אפשר לשכוח?

מישהו יכול לשכוח?

אני לא יכול לשכוח!

אודי קדם

ערב ראש השנה 1994

מכתבים, מזה"ל ואחברים, e בר-דוד ירון, ז"ל

קשה לתאר את ההרגשה, כאשר יושבים וכותבים על חבר יקר ואהוב, וכשרוצים לכתוב על חבר כזה, ובמיוחד על ירון, יש תמיד מה לכתוב, המון זכרונות וחוויות.

תקופת הבגרויות, ההכנות לקראת סיום הלימודים, זו היתה התקופה בה הכרתי יותר לעומק את ירון וחבריו הקרובים, שתמיד היו ועשו הכל ביחד. היה כל-כך כיף להיות איתם, כל הזמן צוחקים - יש בדיחות, שאף פעם לא יימחקו מזכרוני, כמו למשל ה"מנהיג" הזכור לנו לטובה שאלתיאל קוואק, אשר היה איתם לאורך כל הדרך, עם התנועה המיוחדת לאות כבוד לשאלתיאל. והיו גם בדיחות הלקוחות מסרטים ידועים ועוד המון שטויות שיכולות למלא דפים שלמים.

ירון היה בין הבולטים בחבורה הזו, תמיד היה מצחיק, משתולל, כמו ילד שמסרב להתבגר, אך בתוך תוכו ידע בדיוק מה ברצונו להשיג, מה לעשות בעתיד, מהן השאיפות שלו בתחום הצבאי. ואכן הוא הגיע למה שרצה.

קטעים "איומן יוון" שכתב בר-דוד ירון ז"ל

יומן יוון

אחד הזכרונות היפים והאחרונים לפני הצבא, זו הנסיעה שלנו (יעל, איתן, דנה וירון) ליוון. טסנו לשם ב-16.7.91, יום אחרי בחינת הבגרות האחרונה. המסלול שלנו כלל יומיים באתונה ומשם הפלגנו לארבעה איים: אידרה, מיקונוס, איוס וסנטוריני. את הנסיעה אפיינו הווי מיוחד וסלנג מיוחד שהלכו והתפתחו ככל שהנסיעה נמשכה. במשך הנסיעה כתבנו יחד יומן משותף ובו תעדנו את כל מה שעבר עלינו במשך היום וכן את כל הבדיחות שנאמרו. הנה קטעים נבחרים:

היום השביעי, 22.7.91

"יום פלנט הקדוש" או: היום השחור.

יד פלנט בכל ויד כל בו.

היום נפתח בתכנון לחצות את מיקונוס במטרה להגיע לחוף חדש. לפני כן נסענו עם האופנועים (רמז מקדים) כדי לקנות כרטיסים והחנינו אותם קרוב לים. כשחזרנו נגלה לעינינו מחזה מזווע: אחד האופנועים (במקרה זה של איתן - הונדה GLX חדשה לגמרי) הופל. מעט שמן דלף וחור נפער בפנס הקדמי. הערכנו את הנזק בכחמש מאות עד אלף דרכמות מקסימום. שכחנו מהעניין, עלינו על האופנועים והתחלנו במסענו לעבר צידו השני של מיקונוס. בדרך נגלו לעינינו נופים מרגשים ושובי עין. לאחר חרישה של כל האי חזרנו לחוף הרגיל (פרנגה) שם אכלנו, שתינו ויצאנו חזרה העירה.

קטעים "איואן יוון" שכתב בר-דוד ירון, ג"ל

בדרך עצרנו בשדה התעופה. יעל למדה לנהוג על אופנוע וחרשה את ארבעים המטר המרובעים, אותם הקצנו לה. דנה עלתה על האופנוע ותוך שניות היתה חזרה על קרקע מוצקה. לבסוף הגענו בשלום אל החדר שלנו כשאין לנו שמץ של מושג מה צופן לנו הגורל בהמשך הערב:

איתן יצא לטלפן ובעודו מחכה בתור הופיע ירון עם זיעה קרירה על פניו בשאגות: "בוא מהר, בוא מהר, עלינו להחזיר את האופנועים תוך עשר דקות לפני סגירת חנות ההשכרה". הגענו בזמן לסוכנות שם קיבלו את פנינו שני יוונים חביבים, שאמרו במרומז, שהשבר בפנס הולך להוות בעיה. כשבעל המקום ראה את החור בפנס, הוא פתח בשאגות:

"IT'S A NEW MODEL MY FRIEND, YOU HAVE TO REPLACE IT WITH A NEW ONE"

בעוד הוא מנופף את אגרופיו בעצבנות, פלט הבוס:

"IT'S 16 000 MY FRIEND, HERE AND NOW"

קטעים "איואן יוון" שכתב בר-דוד ירון ז"ל

על בדל שפתינו עמדה התשובה: "או ג'ולי גוד". נדהמנו. מיהרנו לטכס עצה, אך משלא נמצאה, חזרנו אליו כמו פראיירים ושילמנו. אבל מה, האכלנו אותו חזק: השארנו מיכל דלק ריק, למרות שקיבלנוהו מלא. בקריאות: "פראיירים זה יפגע בתקציבנו קשה מאוד!" סולקנו בבושת פנים על ידי הבנות לרחובות מיקונוס אובדי עצות, מיד הגענו למסקנה (ירון ואיתן) ששיר דבילי ומדבקה אידיוטית יעודדו את רוח הבנות ויחזירו אותן שוב למסגרת השפיטות (סתם בצחוק...), וכך היה.

קטע מהיום השמיני:

כשהגענו לנמל: הפתעה: שקוק! (אורי שאקי ונחמה חיכו לנו שם). בהגיענו לחדר המלון חשיכה נפלה על פני ארבעתנו: נעליה השחורות של יעל נשארו במיקונוס (אין ספק שבובי - בעל המלון הקודם ישמח ויעלוז עמן). התגברנו על המכה בברכת "תתחדש בובי" ו-"סחטן על הנעליים, כמה עלו?"

קטע מהיום הלפני אחרון:

לאחר סייסטה ארוכה ומבריאה יצאנו כולנו להתהולל בעיר. בילינו שם ערב מהנה שכלל: ארוחה בבית קפה מפואר עם זיקוקים ושמפניה. לאחר מכן התקדמנו בגלגלונים לרחבת הסקטים השוממת. שם הרהיבו הבנים בביצועים וברדיפות אחרי יעל שנסתה להוכיח שהיא שולטת בסקטים ואת רצפת הסקטיאדה הכירה מקרוב.

משם עברנו לדיסקוטק שם בילינו שתי דקות מהנות ומשכרות (תרתי משמע) ויצאנו משם כל עוד נפשנו בנו. לאחר שהות קצרה בים ושיחות נפש הדדיות, חזרנו (חלק בכוחות עצמנו וחלק בכוחות אחרים) לחדר, כדי לישון מעט בלילה האחרון שלנו בטיול.

הנסיעה ארכה תשעה-עשר יום.

חזרנו לארץ ב-13.8.91.

עשרה ימים לאחר מכן התגייסו איתן וירון.

שירים, לזכרו של בר-דור ירון ז"ל

לזכר ירון בר-דור שנהרג בתאונת אימונים סתמית ואכזרית
בעקבות סרטו של ברטולוצ'י "SHELTERING SKY"

ירון,

שמים לא הגנו עליך
וזעקתך
גוברת
מיום ליום
עם בוא הקיץ הכבד.

ירון,

בסאונה שבסנטו
אני שומעת
את קולך המתחנן
מבין טיפות הזיעה שעל עורי
גרוך הנחנק -
בבהלה אני יוצאת
החוצה לשתות.

ירון

שמים לא הגנו עליך
ואדמה נשמה אותך עמוק
אולי אתה תינוק
בריא וחייכני
ואת הכל עוד -
תעשה אחרת.

רוני קדם

יפן - אוגוסט 92

הר שלמה זועק לאלוהים

החזר את ירון לאביו ואמו, אחיו ואחותו, החזר את ירון לחבריו וחברתו. למוסיקה שאהב, לטרנינג שלבש, לספר שקרא.	הר שלמה זועק לאלוהים תחנוני אינני רוצה את ירון בטרם בא זמנו. החזר את ירון למשפחתו. הסלעים הלבנים והאפורים שרים קינות למלאכים איננו רוצים את ירון כמלאך בטרם הפך לאדם
--	---

רוני קדם

12.92

כאן נפלת ירון

שנים טיילנו כאן ירון, שנים.
בין הר שלמה להר יהורם
בנוף הזה העוצר פעימה
מראה השווה אלף מילים.

איתך טילנו כאן ירון,
איתך לפני שלוש שנים.
ועתה לאוכף שבין שלמה ליהורם
יש משמעות שונה מבעבר.

כל פעם שאנו מגיעים
ונגיע לכאן נאמר:
כאן נפלת ירון.

איתך טילנו כאן ירון
ועתה עם נשמתך
עם מה שהשארת לנו
כאן ירון - מצבה, שם חקוק על אבן,
ונוף שווה אלפי מילים.

שמשון פאר

מרכז טיולים ומורה שלח, הגימנסיה העברית
טיול שמיניות, תלמידי המחזור של טל, נובמבר 94.

אין עוד ירון

אין עוד ירון, אמא אמרה לי
והכאב פילח את לבי
והוא חד, כמו אתמול, כשנפלת,
רק שהיום קל יותר להסתירו
ואנחה מתמלטת מפי - או, ירון שלי, ירון.
והזכרונות מציפים אותי
זוכר שצחקנו? זוכר שלמדנו? זוכר שרצנו?
זוכר שעשינו את... זוכר שנסענו ל... זוכר שאיבדנו את...
זוכר... זוכר... זוכר...

ואין עוד ירון, אמרה לי אמא
והכאב מפלח את לבי
והוא חד כמו אתמול כשנפלת
והיום כבר שנה למותך.

שירים, לזכרו של בר-דוד ירון ז"ל

כי אין עוד ירון, אמרה לי אמא

טובה לי אהבתך מאהבת נשים אמר דוד ליהונתן

ואני כל כך מתגעגע

וסופר את הימים שתחזור.

ועוד יום עובר

וכעס גואה בי, אלוהים!

למה אותך ולא מישהו אחר.

אין עוד ירון, אמרה לי אמא.

וגאווה עולה בי על שהכרתיך

על שהייתי ידיך

שהיית לי חבר.

ואני רואה את אורי ואודי ואיתן ואייל וטל

ואתה נמצא במ.

שירים, לזכרו של בר-דוד ירון ז"ל

ושוב מזכר בבדיחה, בצחוק, במלה, במשפט, בדמעה קטנה,
כי היית מצחיק והיית עצוב והיית חכם והיית חלש וכואב
והיית טוב ורע... והיית לי חבר.
ואיך אוכל לספר לך, תלולית עפר,
את מי אוהב ואת מי אשנא

כי אין.
כי אין עוד ירון, אמרה לי אמא
ולבי שבור בקרבי
ואין לי מזור.
אני כל כך מתגעגע
מחכה עוד שתחזור.

עמית וייס

בגן השיש יש עלם חדש
פנים תמימות לו,
והוא מושיט אלי את ידו
דרך הארון האטום,
דרך האדמה השקטה,
דרך המצבה הקשה.

ואני רואה את מבטו
והוא צוחק אלי ומנחם אותי
והעלם הזה - הוא אחי.

נכתב בעת מסע בפולין
ונקרא בערב יום הזכרון
ליד מצבת הגבורה בוורשה.
אפריל 94

בכיתה י"א החליט ירון לכתוב עבודת גמר שתחליף את בחינת הבגרות בהיסטוריה.
הוא בחר בנושא קרוב ללבו, נושא "קרבי" הקשור לידיעת-הארץ ולארכיאולוגיה –
"ביצורי העיר והלחימה עליהם בתקופת המלוכה". על העבודה שקד כמעט כשנה –
בעבודה עצמית מונחית ובמסגרת הסדנה לכתיבת עבודת גמר של בית הספר.
לעבודה ניתן ציון 10 הן על-ידי המנחה פרופ' ישראל אפעל, והן על-ידי הבוחנים
במשרד החינוך.

העבודה זכתה בפרס השלישי של מרכז רחל ינאית בן-צבי ללמודי ירושלים לנוער
לשנת תשנ"א.

את הפרס קיבל ירון מידיו של שר החינוך דאז זבולון המר.

ביצורי העיר והלחימה עליהם
בתקופת המלוכה

על עבודת הגאון של בר-דוד ירון ז"ל

בתל-מגידו - חומות סוגרים, שער העיר מימי שלמה ומפעל המים.
בתל-תצור - חומות סוגרים וחומות מלאות, שער העיר מתקופת שלמה,
ומפעל המים הנמצא כעת בתהליך שיפוץ יסודי.

*"המשך האבא ואז קטעים מן העבודה בחזרת הנמצאת
באתר הנזכר."*

האוניברסיטה העברית בירושלים הפקולטה למדעי הרוח

"ביצורי העיר והלחימה עליהם בתקופת המלוכה". הערכה של עבודת הגמר של ירון בר-דוד בנושא

ביצורי העיר והלחימה עליהם בתקופת המלוכה מהווים פרק נכבד של הריאליה הצבאית בעת
העתיקה. ידיעותי עליהם באות מתיאורים פלאסטיים (בתבליטים האשוריים), משרידים
ארכיטקטוניים שנחשפו בחפירות, ובמידה פחותה גם ממקורות כתובים. עיון בנתונים אלה,
מנקודת הראות של הטכניקה הצבאית, מביאנו להבנת משמעותם הפונקציונאלית של
הביצורים ושל הלחימה עליהם.

כתב: ירון בר-דור, כיתה יב/6, הגמנסיה העברית ירושלים.

מדריך אקדמי: פרופ' ישראל אפעל, החוג להסטוריה של עם ישראל,
האוניברסיטה העברית, ירושלים
עבודה זו נכתבה במסגרת הסדנא לכתיבת עבודות גמר בהנחיית תרצה
לבציון (M.A.). בגמנסיה העברית ירושלים.

מבוא

מטרת עבודתי היא לבחון ולתאר את מערכת ביצורי הערים בארץ ישראל
בתקופת המלוכה, תוך ניתוח אופין ומרכיבית השונים ובדיקה כרונולוגית
של יישומן בערים שונות. במקביל יתוארו השינויים שחלו במערכת
הביצורים בעקבות התפתחות אמצעי הלחימה והמצור שעמדו לרשות
הממלכות והאימפריות שהיוו איום ישיר על ממלכות יהודה וישראל.
בעבודה אתמקד בשני המרכיבים העיקריים של מערכת הביצורים: החומה והשער.

לכל אחד מהם אייחד פרק נפרד בו אסקור את התפתחותו לאורך תקופת המלוכה, ואציג טיפוסים טיפולוגיים של תומות ושערים. במסגרת כל פרק אתאר את אמצעי ההתקפה ואמצעי ההגנה על כל אחד ממרכיבי מערכת הביצורים. כמו כן אפרט ואתאר מרכיבים נוספים במערכת הביצורים - מגדלים, מפעלי מים, אמצעי אחסנה וכו'.

אביא דעות מנוגדות של חוקרים שונים לגבי סיבות בנייה ותיארוך של מרכיבי ביצורים באתרים שונים. בעזרת שרטוטים, תבליטים, איורים, מפות ותצלומים אנסה להמחיש את הנושא ולהעניק לעבודה מימד נוסף - ויזואלי.

במסגרת העבודה אביא סימוכין ודוגמאות מצולמות מארבעה תלים בהם סיירתי ואת מרכיבי ביצוריהם תיעדתי בצילומים:

בתל-גזר - שער העיר מתקופת שלמה.

בתל-לכיש - מערכת השער, המצויה כעת בתהליך שחזור מאסיבי,

והסוללה האשורית.

על עבודת הגאון של בר-דור ירון ז"ל

ניסוח העבודה ומסקנותיה מעידים כי ירון בר-דור היטיב לעכל את הספרות המקצועית בנושא הנדון והגיע לכלל חשיבה צבאית מסודרת.

במהלך הכנתה של העבודה ביקר ירון בארבעה אתרים ארכיאולוגים (חצור, מגידו, גזר ולכיש). התצלומים שבפרק התמונות מעידים על התוודעותו הבלתי אמצעית עם השרידים המוחשיים של המושגים הנדונים בעבודה (זאת בניגוד לחוקרים לא-מעטים העוסקים, למרבה הצער, בטכניקה הצבאית מבלי שיתנו דעתם על ממדיה האמיתיים). ירון השכיל, אפוא, לשלב פרויקט עיוני בעבודת-שדה ולהביאם לכלל שלמות אורגנית.

אינני בקי בהערכת עבודותיהם של תלמידי בית-ספר תיכון לצורך מתן ציון, אולם, דומני שלא אטעה אם אקבע שהעבודה ראויה לציון 10.

יד לזכרו של בר-דוד ירון, ג"ל

ורק השם נותר חרוט באבן

ורק השם נותר חרוט באבן אותיות השם: יוד-ריש-ווי-נון,
שמך - ירון.

מכל כינויך, מכל שמות החיבה שקראנו לך ונתנו לך חברים,
נחרט שמך המפורש, השם שהענקנו לך בלידתך - ירון.

חרט ביד לא אמונה, באבן שורטת אבן
על ידי חברים שרצו לזכור,

שרצו לשמור את חברות החיילים הזו,

הרעות הנרקמת באימונים, בתרגילים, ובמסעות הניווטים שלאורך המסלול.
חרט על סלע הגיר הקלוי, באוכף ההוא בין הר יהורם להר שלמה,
במקום בו נפלת, נסיך קטן שלנו, על קו התפר בין לבן לשחור,
ונפרדת מאתנו לתמיד, מונף אל על ברעם מסוק הפינוי,
ובמקום כוכב יקדה השמש מעליך.

חקוק על כרית האבן שלמראשותיך
בגן השיש הדומם, מקום מנוחתך האחרון.
כרית האבן הירושלמית, ורודת העורקים ועטורת פרחי הלוטוס.
כרית אחת, אבל יחידה, בתוך אינספור שורות כריות
של ילדים-חיילים, במסדר שקפא לנצח,
על מדרגות ההר מתחת לאוושת האורנים.

צרוב על קיר אבן הטרוורטין החיוורת
במבוך האבן לזכר חיילי המודיעין.
שביל מתפתל בין הקירות מחצר לחצר, מכיכר לכיכר
ועל כולם שמות.
ושמך רשום על הקיר בחצר האחרונה,
בין נופלי-החולין, הרוגי התאונות, מתי הטעויות,
ללא זוהר הקרב והילת הגבורה.

מוטבע באבן המדבר הצהובה-אפורה שקבענו במצפה בהר יהורם
על ציר הניווט האחרון שלך בעליה מעין נטפים, וְהָ הָר שֶׁלֹמָה.
האבן הנשקפת אל נוף קדומים נורא הוד ועוצר נשימה,
ממדבר נגב ועד ים סוף, ומסיני עד ערֶבָה והרי אדום.
האבן הנשקפת אל מקום נפילתך,
שתזכיר לעוברים ומטיילים בציר - היה נער, וראו - איננו עוד.

ורק השם נותר חרוט באבן,
אבל הילד - הנער שהיית, על שמחת החיים שבו, שובבותו, פקחותו,
סקרנותו, רצינותו, רעותו ואהבתו יוותר חרוט בלבנו לעד -
רוניק שלנו.

דברים שנכתבו לחנוכת מצפה הר יהורם לזכר ירון וערן, שהוקם באחת מפסגות	אבא
הר יהורם הצופות אל האוכף בו נפלו השניים.	אפריל 94

יד אברהם בירדן ג"ל

על אבן מרובעת שאת
אחת מפינותיה שבר,
חרט ליאור ליום השנה
הראשון לנפילתו של ירון
את הדברים הבאים: